

Författare: Björn Hedberg, Peter Stoltz

Fastställd Johan Anderberg

Regeringsuppdrag avseende finansieringslag och -förordning

1 Bakgrund

Den 27 oktober 2011 uppdrog regeringen (M2011/775/Ke, bilaga 1) till Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) att i samråd med Riksgäldskontoret (RGK) genomföra en översyn av förordningen (2008:715) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet (finansieringsförordningen). Översynen ska bl.a. omfatta frågor som rör beräkning av avgifter och behov av riskavsättningar. I uppdraget ingår att överväga om det finns behov av förändringar i gällande regelverk. Uppdraget ska redovisas den 14 december.

Den 22 december uppdrog vidare regeringen (M2011/3952/Ke, bilaga 2) till Strålsäkerhetsmyndigheten att i samråd med Riksgäldskontoret och Kärnavfallsfonden (KAF) göra en översyn av lagen (2006:647) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet (finansieringslagen) inklusive tillämpliga delar av finansieringsförordningen. Översynen ska bl.a. omfatta frågor som rör de säkerheter den som har tillstånd att inneha eller driva en kärnkraftsreaktor ska ställa. Vidare ska effekterna av en breddning av kärnavfallsfondens placeringsreglemente enligt finansieringsförordningen analyseras speciellt med beaktande av effekter på statens risk, avgiftsnivåer och behov av säkerheter utredas. Detta uppdrag ska avrapporteras den 31 maj 2012.

Om myndigheterna finner ett behov av förändringar i gällande regelverk ska författningsförslag lämnas. I arbetet ska information och erfarenheter från berörda aktörer på området inhämtas och beaktas.

2 Redovisning av uppdragen

Miljödepartementet kallade den 13 januari de tre berörda myndigheterna (SSM, RGK och KAF) till ett möte för information och diskussion om genomförandet av de två regeringsuppdragen. Slutsatser från mötet var bl.a.

- Alla de delar som ingår i uppdraget från den 22 december kommer inte att kunna avrapporteras till den 31 maj 2012. Den del som avser eventuella förändringar i finansieringslagen (avseende säkerheter) avrapporteras den 31 maj 2012. Övriga delar kan avrapporteras den 14 december.

Myndigheterna har valt att se de två regeringsuppdragen, som delvis är överlappande, som ett uppdrag med två leveranstidpunkter. SSM planerar att begära anstånd hos regeringen för att rapportera de delar av uppdragen som berör förordningsförändringar till den 14 december.

En sammanfattande beskrivning av de ingående delarna i redovisningen ges under nedanstående rubriker.

2.1 Påkallande och ställande av säkerheter

I Regeringsuppdraget från den 22 december refereras, avseende säkerheter, till SSM:s förslag till kärnavfallsavgifter och säkerheter för 2012 till 2014 (SSM 2011-153) och SSM:s bedömning att det finns inneboende motsättningar i gällande regelverk avseende när säkerheterna kan tas i anspråk.

Redovisningen ska innehålla förslag till regeringen på vilka förändringar som behöver genomföras i finansieringslagen för att säkerheterna ska kunna påkallas direkt, om:

1. det kan antas att fonderade medel inte räcker för att täcka de kostnader enligt 4 § finansieringslagen som omfattas av säkerheterna, och
2. den avgiftsskyldige tillståndshavaren inte vidtar de åtgärder eller tillskjuter de medel som behövs.

Dessutom avses att vidare klargöra förutsättningarna för ställande av säkerheter.

Redovisning till regeringen den 31 maj 2012.

2.2 Effekter av en breddning av kärnavfallsfondens placeringsreglemente

I Regeringsuppdraget från den 22 december efterfrågas en analys av effekterna av en breddning av kärnavfallsfondens placeringsreglemente enligt finansieringsförordningen, speciellt med beaktande av effekter på statens risk, avgiftsnivåer och behov av säkerheter.

En sådan analys av kärnavfallsfondens placeringsreglemente förutsätter:

- samlad bedömning och analys av de risker och osäkerheter som finns i finansieringssystemet samt
- analys av och förslag på hur statens risk bör mätas och hur statens risknivå bör bestämmas
- analys av eventuella behov av skärpta regelverk för att hantera statens risk
- analys av om finansiella instrument kan användas för att reducera statens risk

Redovisning till regeringen 14 december 2012 (efter beslut om anstånd).

2.3 Översyn av finansieringsförordningen

Regeringsuppdraget från den 27 oktober fokuserar på en översyn av finansieringsförordningen. Översynen ska bl.a. omfatta frågor som rör beräkning av avgifter och behov av riskavsättningar. Bl.a. nämns flera förslag till förordningsändringar som inkommit till regeringen (M2010/2333Ke (bilaga 3), M2011/747/Ke (bilaga 4), M2011/775/Ke, (bilaga 5)). För att säkerställa att de föreslagna förändringarna inte medför oönskade konsekvenser i andra avseenden än de tänkta är det regeringens bedömning att en översyn av hela förordningen, inklusive tillämpliga delar av finansieringslagen bör göras.

En översyn bör bl.a. avse:

- Godtagbara säkerheter respektive statens kreditrisk och riskavgifter (M2010/2333Ke (bilaga 3).
- Fördelning av sådana kostnader (merkostnader) enligt finansieringslagen som inte kan hänföras till en viss avgiftsskyldig (M2011/747/Ke (bilaga 4)).
- Säkerheternas omfattning.
 - Aktivering av § 10 finansieringslagen (M2011/775/Ke, (bilaga 5))
 - Avsaknad av kompletteringsbelopp för övriga avgiftsskyldiga tillståndshavare
- Beräkningsunderlag för finansieringsbelopp. Det finns en diskrepans mellan lagen och förordningen avseende kostnaden för vilken mängd restprodukter som ska ligga till grund för beräkning av finansieringsbeloppet.
- Definitioner av begrepp som kärnavfall och restprodukter i finansieringslagen.

- Hantering av tillståndshavares betalningsplaner som inte följer de kostnadsberäkningar som ligger till grund för beräkningar av kärnavfallsavgifter.

Redovisning till regeringen 14 december 2012

3 Samverkan

Arbetet med regeringsuppdragen ska ske i samråd med RGK och KAF.

Former för samverkan och planläggning av möten planeras även med företrädare för SKB och dess ägare, respektive andra intresserade/berörda organisationer.

4 Organisation

Styrgrupp

Björn Hedberg, SSM, ordf.
Daniel Barr, Kärnavfallsfonden
Kristoffer Ekström, Riksgälden

Arbetsgrupp

Peter Stoltz, SSM, projektledare
Olle Stångberg, Kärnavfallsfonden
Niklas Elofsson, Riksgälden
Gunnar Damrén, Kärnavfallsfonden (Kammarkollegiet)
Stefan Engqvist, SSM
Annika Åström, SSM
Göran Schubert, SSM
Anders Palmér, SSM
Ingvar Persson, SSM

Information och erfarenhetsutbyte

SKB och dess ägarföretag
Övriga berörda organisationer

5 Tidplan

Styrgruppsmöten: 13 mars, 29 mars, 17 april, ca 3-4 maj
Intern beredning SSM
Information till Miljödepartementet: efter 20 april
Stor delning av slutligt utkast, 7-23 maj
Tecknande av samråd; SSM, RGK, KAF
Informationsmöte: inhämtning av synpunkter, SKB och ägarföretag: 20 mars
Informationsmöte: preliminära förslag till redovisning av pkt 2.1: 25 april

Styrgruppsmöten: (sept, okt, nov).

Intern beredning SSM

Information till Miljödepartementet: nov

Stor delning av slutligt utkast: 19-30 nov

Tecknande av samråd; SSM, RGK, KAF: december 2012

Informationsmöte; inhämta synpunkter: oktober

Informationsmöte: prel. förslag till redovisning pkt 2.2 o 2.3: nov